

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

17 da zercladur 2025

18 da zercladur 2025

465/2025

Incumbensa Kocher

concernent ina revisiun parziala da la Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (LPTGR)

Resposta da la Regenza

Las directivas essenzialas dal dretg da construcziun e da planisaziun vegnan fixadas sin plaun federal – saja quai tras il legislatur, tras la giurisdicziun dal Tribunal federal u er tras las numerusas normas tecnicas da las branschas pertutgadas. Per reglar ils fatgs da construcziun e da planisaziun n'han ils chantuns la finala betg pli bleras libertads d'agir. E là, nua ch'i dat libertads d'agir, las surlascha il chantun Grischun da princip a las vischnancas. Quai che vegn ditg en l'incumbensa – numnadamain ch'i saja sa mussà pli e pli en l'applicaziun pratica, che las disposiziuns da la Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (LPTGR; DG 801.100) restrenschian unnecessariamain las libertads d'agir da las vischnancas – vegn refusà. Il cuntrari è il cas: A l'autonomia communal vegn dada fitg gronda atenziun en il dretg chantunal da planisaziun e da construcziun. Ella vegn respectada stringentamain dal chantun tar l'approvaziun da revisiuns da planisaziuns localas en il rom da las prescripziuns (art. 49 al. 2 LPTGR). En spezial tar l'approvaziun da revisiuns da planisaziuns localas che han l'intent da dimensiunar las zonas da construcziun conform als basegns, vegn la libertad d'agir, ch'è restrenschida fermamain tras il dretg federal, tratga a niz uschè fitg sco pussaivel per satisfar als interess da las vischnancas. Il chantun n'enconuscha strusch atgnas restricziuns supplementaras che impedissan en spezial la planisaziun u ils fatgs da construcziun da las vischnancas. Il dretg da construcziun chantunal formal (art. 85 fin 92 LPTGR) e material (art. 72 fin 84 LPTGR) è concis e limità a quai ch'è absolutamain necessari. Uschia prevesa l'art. 85 al. 1 LPTGR, ch'ils fatgs da construcziun (formals) èn chaussa da las vischnancas. Areguard il dretg da construcziun material pon ins leger en la missiva tar la revisiun da la LPTGR (carnet nr. 3 / 2004–2005), che tal saja tradiziunalmain ina domena impurtanta da las vischnancas, che las vischnancas hajan ina gronda autonomia en quest reguard e ch'i saja perquai principalmain lur chaussa da decretar il dretg da construcziun material. Cumpareglià cun las leschas da construcziun e da planisaziun d'auters chantuns è sia extensiun en la LPTGR fitg modesta. Las prescripziuns davart la planisaziun d'utilisaziun communal (art. 22 fin 64 LPTGR) èn ultra da quai mo in rom general, entaifer il qual las vischnancas pon maximalmain sa sviluppar. Quest rom prescrit è necessari cunzunt pervia dal dretg federal e na pudess pia er betg vegnir sutminà pli fitg. Natiralmain è la LPTGR mintgatant pretensiusa. Savens

sa tracti dentant da l'execuziun da dretg federal cumplitgà, sco per exempel da la realisaziun da la taxa da plivalur. Senn fa en quest cas unicamain ina regulaziun centrala (ch'è la finala vegnida deliberada dal Cussegl grond). Nua che puncts centrals da la LPTGR duessan avoir regulaziuns memia rigidas e memia restrictivas, che impedissan u engrevgiassan nunnecessariamain in svilup local adequat da las vischnancas, n'è betg visibel.

Sco problematic e critic resguarda er la Regenza il fatg, che la Confederaziun centralisescha pli e pli fitg il dretg da la planisaziun dal territori e ch'i existan bleras prescripziuns supplementaras en il dretg funcziunal da la planisaziun dal territori. Er la giurisdicziun daventa pli e pli restrictiva e restrenscha da temp en temp il svilup dal territori da muntogna – che vegn, sco ch'i para, resguardà savens sco spazi da cum-pensaziun per la natira e l'ambient. Il chantun na po dentant betg midar quai en il rom da sia legislaziun.

La Regenza na vesa pia nagin basegn d'agir areguard ina revisiun da la LPTGR. Il dretg chantunal da la planisaziun dal territori cuntegna gia da vegl ennà mo quai ch'è absolutamain necessari e dat tradiziunalmain uschè blera autonomia sco pussaivel a las vischnancas. Er en la cumparegliaziun cun ils auters chantuns ha la LPTGR in cuntegn fitg modest ed è formulada en moda fitg averta (blers chantuns enconuschan p.ex. in'enumeraziun definitiva da las zonas admissiblas, senza ulteriuras libertads d'agir). Perquai na vegn in'examinaziun betg a pudair cuntanscher las finamiras numnadas en l'incumbensa. Confurm a sia proposta pertutgant l'acceptaziun da l'incumbensa Derungs concernent mesiras che pon vegnir realisadas svelt per simplifitgar las prescripziuns da construcziun en il chantun Grischun, vegn la Regenza dentant ad examinar en spezial las prescripziuns dals art. 40 fin 61a da l'Ordinaziun davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (OPTGR; DG 801.110) sco er documents interns, sco mussavias e.u.v., quai cun involver differentas acturas ed acturs, er da la politica e da las vischnancas (p.ex. en il rom da lavuratori). En cas che l'examinaziun mussa mesiras adequatas e cunvegnentas, vegn la Regenza a prender ed a realisar quellas. Ils temas ch'èn d'elavurar na duain betg esser limitads. Perquai che l'incumbensa qua avant maun va bler pli lunsch ch'ina tala examinaziun e perquai ch'ella cuntegna arguments che ston vegnir refusads, na po la Regenza betg recumandar d'acceptar l'incumbensa.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da refusar questa incumbensa.

En num da la Regenza

Il president:

Marcus Caduff

Il chancelier:

Daniel Spadin